

так как затрагивает общественные отношения и экономические основы развития современного социума. Обновленное восприятие реальности под воздействием современных технологий, информационного пространства и постоянное противоборство различных стран приобретает сегодня ярко выраженный характер «сетевых войн». «Принципиальной новацией концепта являлось стирание грани между собственно военной и мирной формой противоборства государств» [1, с. 57].

Способность СМИ быть эффективным средством формирования общественного климата давно подмечена, оценена и максимально используется людьми, пытающимися решать проблемы достижения своих политических, экономических, национальных, религиозных, социальных и иных целей опосредованным путем влияния на группы и слои граждан.

Таким образом, постоянно действующий механизм взаимодействия между СМИ будет способствовать более широкому информированию народов стран и регионов. Международное сообщество стоит перед необходимостью надежного обеспечения международной безопасности, и не только политической и военной, но и экологической, экономической, социальной. Именно в реализации этой исторической миссии заключается главный ответ на глобальные вызовы человечеству, что должно находить отражение в СМИ, которым отводится серьезная роль в системе международных отношений.

Литература

1. Багдасарян, В. Э. Новые технологии борьбы с российской государственностью / В. Э. Багдасарян // Национальная безопасность: научное и государственное управленческое содержание: материалы Всероссийской науч. конф. / Центр проблемного анализа и гос.-упр. проектирования. — М. : Научный эксперт, 2010. — С. 55–72.

2. СМИ в системе международных отношений [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://sogdiana.tj/meropriyatiya-centr-glavnaya/1979>. — Дата доступа: 11.05.2016.

Р.Дз. Статкевіч

БДЭУ. (Мінск)

Навуковы кіраўнік — Дз. У. Зайцаў

ЭВАЛЮЦЫЯ ІНСТЫТУТА ПРЭЗІДЭНЦТВА Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

10 ліпеня 1994 г. Беларусь даведалася імя свайго першага Прэзідэнта. З таго дня прайшло ўжо больш за дваццаць год, таму доўгая

гісторыя дазваляе больш дакладна і абгрунтавана вывучаць дадзены канстытуцыйна-правы інстытут.

Пасля набыцця незалежнасці Рэспубліка Беларусь, як і большасць краін — удзельніц былога СССР, сутыкнулася з шэрагам праблем.

Па-першае, утварыўся так званы вакуум улады з-за адсутнасці кардынацый дзейнасці ўсіх галін дзяржаўнага ўладкавання. З'явілася патрэба ў органе, які б выконваў гэту функцыю.

Па-другое, з'явілася неабходнасць паскорыць выкананне заканадаўчых ініцыятыў.

Па-трэцяе, ігнараваліся гістарычна-псіхалагічныя ўмовы развіцця беларускай ментальнасці.

З-за няздольнасці існаваўшай на той момант улады вырашыць набалелыя пытанні і хутка прымаць рэформы выспела глеба для прыняцця Канстытуцыі, а таксама ўвядзення пасады Прэзідэнта і надання яму шырокіх паўнамоцтваў у межах выканаўчай галіны ўлады [1, с. 10–14].

У першае дзесяцігоддзе самастойнага існавання краіны ішла канфрантацыя паміж Вярхоўным Саветам і Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, што найбольш ярка было адлюстравана ў ігнараванні шэрагу ініцыятыў Прэзідэнта. Сталі відавочны закладзеныя ў Канстытуцыю супярэчнасці і недапрацоўкі [2, с. 107–109].

Пікам гэтых супярэчнасцяў стала распрацоўка праектаў канстытуцыйных паправак, прадстаўленых гэтымі суб'ектамі палітычнай сістэмы на рэферэндуме 24 лістапада 1996 г. Паступова пашыраючы свае паўнамоцтвы праз прыняцце на дзяржаўных рэферэндумах канстытуцыйных паправак, Прэзідэнт канцэнтраваў уладу ў сваіх руках. Але нельга даць адназначна адмоўную ацэнку гэтаму факту, бо працэс пашырэння паўнамоцтваў Прэзідэнта быў выкліканы неабходнасцю вырашыць набалелыя пытанні, якія Вярхоўны Савет пераадолець не змог. Вынікам канцэнтравання ўлады стала трансфармацыя палітычнай сістэмы ў дэмакратычны варыянт «звышпрэзідэнцкай рэспублікі», бо, нягледзячы на тое, што інстытут прэзідэнцтва з'яўляецца асноўным і лёсавызначальным налітычным інстытутам у сістэме дзяржаўнага ўладкавання Рэспублікі Беларусь, сам Прэзідэнт не з'яўляецца кіраўніком Урада, у беларускай сістэме няма кіруючай партыі, а таксама існуе дзейная сістэма стрымак і супрацьвагаў [3, с. 130–134]. Рапучыя дзеянні абранага ў 1994 г. Прэзідэнта дапамаглі пераадолець наступствы крызісу 1990-х гг.

На дадзеным этапе развіцця інстытут прэзідэнцтва гарантуе ўстойлівасць развіцця і адзінства краіны, а таксама з'яўляецца сродкам кансалідацыі ўсіх грамадскіх сіл для пабудовы дэмакратычнага грамадства і прававой дзяржавы.

Літаратура

1. Архив. Референдумы [Электронный ресурс] / Центральная комиссия Республики Беларусь. — Режим доступа: <http://www.rec.gov.by/ru/arhiv-referendумы>. — Дата доступа: 15.03.2016.
2. Шарова, Н. С. Гісторыя Беларусі: апорныя канспекты / Н. С. Шарова. — Мінск : Аверсэв, 2011.
3. Фамін, В. М. Гісторыя Беларусі: другая палова 1940-х гг. — пачатак XXI в. / В. М. Фамін. — Мінск : Нацыянальны Інстытут Адукацыі, 2013.
4. Соколовский, А. А. Исполнительная власть Республики Беларусь / А. А. Соколовский. — Минск : БГУ, 2001. — 266 с.
5. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. — 1994 года : з дап., прынятымі на 24 ліст. 1996 г. і 17 кастр. 2004 г. — 10-е выд., стэр. — Мінск : Нац. цэнтр прававой інф. Рэсп. Беларусь, 2014. — 62 с.
6. Егоров, А. Н. Политическая система Республики Беларусь / А. Н. Егоров // Весн. беларус. дзярж. экан. ун-та. — 1998. — № 2. — С. 104–115.
7. Пятнаццаць гадоў пры ўладзе // Наша нiва. — Рэжым доступу: <http://nn.by/?c=ar&i=27642>. — Дата доступу: 15.03.2016.